

pet še izredne kredite, ki so začeli leta 1904 in so nanesti v teh 9 letih že lepo svoto 367 milijonov kron. Štejmo to stvar:

Vojna: redni stroški 4311, izredni stroški 196, Bosna in Her. 123, izredni kredit 506. Skupaj 5136 milijonov kron.

Mornarica: red. stroški 659, izred. str. 108, izred. kredit 367. Skupaj 1134 milijonov kron. Skupno tedaj vojska in mornarica stane v 13 letih našo državo 6270 milijonov kron. Razun tega je izdalo vojno ministerstvo 126 milijonov kron brez dovoljenja delegacij, katero svoto je treba še k gornji prišteti.

Plesi.

Županstva, pozor! (Števerjan.) O moralni škodljivosti javnih plesov se je že toliko govorilo in pisalo, da bi bila morala ta razvada že zdavna izginiti iz naših občin. Z velikim veseljem je katoliško časopisje pozdravilo odlok c. k. okr. glavarstva, ki priporoča županom, naj s svojim vplivom kolikor mogoče delujejo na omejitve bogatega vira moralne sprijenosti, pijančevanja in pretepa, ki ga označujemo z imenom — javni ples. Toda hvalevredno izpodbujanje namestništvenga svetnika, preblagorodnega gospoda Rebecka je pri mnogih županih zgrešilo svoj namen. Tozadevni odlok je romal v arhiv, kjer spi spanje pravičnega. Nekateri župani so nanj pozabili, nekateri pa drže z raznimi pretvezami roko prirediteljem plesa. Posebno pogosto se dogajajo zlasti slučaj, da se vrše javni plesi pod izmišljeno firmo kakega društva. Tu navadno odpove županova odločnost, češ — proti društvenim plesom nimam jaz nobene moči. Tako mislijo nekateri občinski predstojniki. Županstvo števerjansko je družega mnenja. Ko je hotelo poleti napraviti tu telovadno društvo »Sokol« ples, je županstvo vložilo na c. k. okraj. glavarstvo pritožbo proti izdaji plesne licence ter se postavilo na stališče, da ima kot krajevna policijska oblast besedo. Vsled te vloge je poslalo c. k. okr. glavarstvo županstvu odlok, ki se doslovno glasi:

»Prepis

C. k. okrajno glavarstvo

Št. 7705.

V Gorici, dne 28. marca 1913.

Telovadnemu društvu »Sokol

v

Gorici.

Z ozirom na tamošnjo vlogo od dne 26. 3. t. l. glede plesnega venčka, ki ga nameravate prirediti dne 30. t. m. v Števerjanu, se vabite, da se za dotično dovoljenje obrnete na županstvo v Števerjanu, ker stvar spada v delokrog županstva kakor krajevne policijske oblasti.

Za c. k. namestništvu svetnik:

Dr. Baltič m. p.

C. k. okrajno glavarstvo

Št. 7895

V Gorici, 28. marca 1913.

Županstvu

v

Števerjanu

Z ozirom na tamkajšnje poročilo od 17. 3. t. l. št. 529 na znanje

Za c. k. namestništvenga svetnika:

Dr. Baltič.

Odlok govori jasno in točno, zato mu ne dodajam komentarja. Podal sem ga v celoti želeč, da ga gospodje župani vzamejo na znanje in kar je še večje važnosti, tudi v ravnanje.

Je res, da se plesi ne dajo zatreti kar na mah in je treba tudi pri reševanju tega vprašanja previdnosti. Toda dobra volja doseže lahko lepih uspehov. Navedeni odlok služi gospodom županom v dobro navodilo, naj bi mu sledili in napravili bi dobro delo pred Bogom in pred ljudmi. —r.

Dopisi.

Iz Pevme. Gosp. urednik, prosim, sprejmite par vrst iz naše občine. Naša občina stoji na slabem. Nobenega občinskega zastopnika nima v županstvu. Sicer je eden, a nič ne ukaže. Gori v Oslavju pa jih je več. Voda primanjkuje v naši občini. Imamo sesalko, ki je mnogo stala, a se rada kviri. Sedaj se je spet pokvarila. Ljudstvo se jezi, ker nima vode, posebno ker mora plačevati razne davke in doklade. Nobenega moža pa ni, da bi nam pomagal do vode. Za vodo — kakor rečeno — se mnogi ne zmenijo. Pač pa imamo v našem županstvu preveč plesov. Ti bi se mogli omejiti, in nam vode preskrbeti. Potem bi bilo prav. Dne 13. septembra poteče sedanjemu županstvu triletna doba. Pri novih volitvah bo treba skrbeti, da izberemo Pevmečani može, ki bodo skrbeli za naš blagor. Bodoči zastopniki pevmske občine v županstvu naj bodo skrbeli, da se v Pevmi marsikaj preuстроji in kaj dobrega v splošno korist ljudstva napravi. Nekateri.

Iz Bovca — smo dobili par dopisov, ki nam pojasnjujejo »Protest proti stari struji« v št. 35. »Novega časa«. Na izvenrednemu občnemu zboru »Delavskega izobr. društva« dne 10. t. m. — ali »Slov. kat. iz. društ.« — ne vemo, kateri naslov je pravi — so obsodili »Gorico« in »Pr. l.« — Lepo je pri vsej zadevi, da 10. avg. t. l. niti ob čne ga z b o r a b i l o n i. En dopisnik pravi, da so bili navzoči »podpredsednik, tajnik in še en ud«, a iz direktnega naznanila, da naših listov ne marajo več, je razvidno, da je poleg tajnika, ki je sporočilo sestavil, podpisal istočasno — z enakim črnilom — še en s a m ud, a drugi vsak z drugačnim svinčnikom, kedaj, ne bo mogoče določiti — skupno 6 udov. — Pač žalosten občni zbor, kjer 3 — ali 6 udov vse društvo zastopajo kot »občni zbor«. Kedor bo na tak temelj zidal, bo kmalu jokal nad razvalinami, kakor Jeremija.

Naši pristaši, ki so bili v društvu, se sedaj pritožujejo, da nimajo toliko berila, kakor je bilo domenjeno — imajo namreč še cele 3 — beri tri liste. To je »Slovenec« — naš patentiran »Novi č.« in — brez »Primorskega l.« in brez »Gorice« — da se le preveč ne ostrašite — »Interessantes Blatt« — to je ide a l našega društva, sicer bi bili pač proti njemu enako radikali, kakor tukaj proti našim domačim listom.

Ubogo krščanstvo, dokler te bodo reševali z židovskim »Interessantes Blatt« in prepovedovali »razlago evangelija!«

Dopisniki bodo oprostili, ako smo iz obeh dopisov napravili samo izvleček — oboje priobčevati bi bilo preobširno.

Politični pregled.

Sklicanje državnega zbora.

Dunajski listi pišejo, da se je zbornični predsednik dr. Sylvester izjavil, da pred 15. oktobrom ni misliti na sklicanje državnega zbora z ozirom na to, ker bodo v mesecu septembru zborovali deželni zbori.

Kraljevi komisar na Hrvaškem

je počasi okreval. Rana se dobro celi in tudi gnojenje se več ne ponavlja. Z ozirom na to je pričakovati, da bodo kmalu začele zopet politične konference med komisarjem in med strankami. Kakor se sedaj računi, bodo tudi nove volitve v deželni sabor razpisane prav kmalu.

Kronanje grškega kralja,

ki se bo sicer vršilo šele maja meseca l. 1914, bo jako slovesno. Vse cerimonije bodo posnete po starih obredih, kakoršni so bili za časa bizantiskih cesarjev. To kronanje se bo vršilo z bizantinsko krono. Kralj Konstantin si bo nadel tudi naslov »augustus« t. j. vzvišeni in kraljica se bo imenovala »augusta«. Tako hočejo Grki proslaviti svoje zmage nad Turkom.

Politične razmere na Češkem

so še vedno prav žalostne. Nemški poslanci češke dežele so se te dni zbrali in izročili grofu Stürgku obširno spomenico, v kateri zahtevajo celo vrsto koncesij. Ali bodo dosegli kaj trdnega se ne ve, a njih žuganje vendar ni ravno simpatično. Nemški poslanci namreč kažejo proti vladi veliko nezadovoljnost in hočejo iz vladne stranke postati huda opozicija, ki bo ostro nastopala proti vladi. Tudi nemška narodna zveza (Nationalverband) kuje take naklepe proti sedanjim dunajski vladi. Prav gotovi si gospodje še niso, kaj naj začno, a kakor je izjavil poslanec Dobernig, so oni skupno s češkimi Nemci, in ako se vlada ne vkloni, tedaj se postavijo po robu. Kakor vse kaže, bode jesensko parlamentarno zasedanje, ki se začne v sredini oktobra, prav burno in brzkone zopet prav suho in neplodno.

Domače in razne vesti.

Učiteljska imenovanja in premeščanja. C. k. pomnoženi okrajni šolski svet za goriško okolico je imel svojo sejo včeraj in je imenoval oziroma premeštil sledeče gg. učitelje in g.čne učiteljice: Za definitivnega nadučitelja v Cerovem je imenovan dosedanji provizorični nadučitelj Josip P o b e r a j; za definitivnega učitelja - voditelja v Tevčah je imenovan Albera R a j e r, ki je bil dosedaj tamkaj provizorično nameščen; za definitivnega nadučitelja v Šmarjah je imenovan Rihard O r e l, ki je dosedaj služboval v Višnjeviku; za definitivnega učitelja - voditelja v Tevčah je imenovan Albert R a j e r, ki je bil istotam dosedaj le provizorično nameščen; za definitivno učiteljico v Opatjmselu je imenovana Avgusta P o d g o r n i k, dosedaj provizorično nameščena istotam; za definitivnega učitelja - voditelja v Kostanjevici nad Kanalom je imenovan Franc M a v r i č, dosedaj provizorično nameščen istotam; za definitivnega učitelja v Kanalu je imenovan Alojzij P o l j š a k, dosedaj provizorično nameščen istotam; za definitivno učiteljico v Kronbergu je imenovana Marija J u g, dosedaj def. nameščena v Oseku; za definitivnega nadučitelja na Vogerskem je imenovan Josip B a l i č, dosedaj def. nameščen na Vrhu nad Rubijami; za definitivnega nadučitelja v Mirnu je imenovan Alojzij U r b a n č i č, dosedaj na Vogerskem; za definitivno učiteljico v Rihenbergu je imenovana Otilija S t r e l, dosedaj def. nameščena v Šmarjah; za def. učitelja v Kojskem je imenovan Rudolf R e j a, dosedaj prov. nameščen v Zapotoku; za defin. nadučitelja v Biljah je imenovan Rudolf K u m a r, dosedaj def. nameščen v Šmartnem; za def. učitelja - voditelja v Vrtovinu je imenovan Anton T u š a r, dosedaj prov. nameščen istotam; za def. učiteljico v Ajdovščini je imenovana Katarina B o š t j a n č i č, dosedaj def. nameščena na Dolu pri Ajdovščini; za def. učitelja v Prvačini je imenovan Anton L e n a r č i č, dosedaj prov. namešen v Rihenbergu; za definitivnega učitelja voditelja v Batah je imenovan Valentin D o l j a k; za potovalnega učitelja za Dolenji Lokovec je imenovan Franc T r o h a; za def. učitelja v Solkanu sta imenovana Emil Z o r n in pa Mirko K a c a f u r a a.

Definitivna učiteljska imenovanja in premeščanja stopijo v veljavo šele tedaj, ko deželni šolski svet potrdi ta imenovanja in premeščanja.

Provizorično je nameščeno v Goriškem političnem okraju sledeče učiteljsko osebje in sicer gg. in g.čne: Jos. B e r c e iz Prvačine v Osek; A. V o d o p i v e c iz Oseka v Prvačino; Marija S r e b e r n i č, potovalna učiteljica za Levpo in Zavrha; Emilija Č r n i g o j za Kal; M a k u c Valerija iz Kojskega v Miren; M a r t i n c Franc iz Zalošč na Vrh nad Kanalom; Ana M u n g e r l i iz Zavrha - Levpa v Kronberg; Anton M u n g e r l i je prideljen pisarni c. k. okr. šol. sveta; B e n s a Peter v Ločni-

ku je imenovan za prov. učitelja v Turjak.

Iz različnih vzrokov se ni imenovalo učitelje oziroma učiteljice za: Podsa, botin, Šebreljak, Čepovan, Grgar, Gojače, Kal, Zalošče, Lokve, Kamnje, Vitovlje, Skrilje in Cerovo.

Iz seje ožjega c. k. okr. šol. sveta tolminskega: Gruntar Anton dobi II. petletino. Repič Marica dobi 3mesečni dopust zaradi bolezn. Provizorično so nameščeni, oz. premeščeni naslednji: Blok v Orehek, Milena Stres v Kal, Ljudmila Ivančič v Breginj, Ravtar v Logje, Rutar v Otalež, Čičigoj v Staroselo, Bogataj na Pečine, Belin v Sočo, Muznik v Trento in Bradaškija v Policev. Kof supletinija se namesti uč. kandidatinja Slejko.

Učiteljske vesti iz sežanskega okr. V seji ožjega in pomnoženega c. k. okr. šol. sveta v Sežani dne 11. avg. 1913 so bila določena ta premeščanja učiteljev in učiteljic: Ravbar iz Zgonika v Repentabor, Tomsič v Skopem nastopi začasni pokoj in na njegovo mesto pride Grahli iz Štanjela, v Štanjel Rojic iz Velikega Dola, Toroš v Veliki Dol, Benko iz Štjaka v Štomaz, Čopič v Štjak, Fakin Vinko v Barko, Rustja v Brancico, Sardoč v Škoflje, Skomina, u. kand. v Komen, Vižin, uč. kand. v Kazlje, Fajgelj v Misliče, Vičič v Tomaj; učiteljica Oreš iz Zgonika v Štanjel, König iz Štanjela v Zgonik in kandidatinja Brumen začasno v Gorjansko.

Deželni šolski svet je razposlal vsem okrajnim šolskim svetom odlok, v katerem naznanja, naj le-ti učiteljstvu ne dajajo predolgi dopustov zaradi bolezn, marveč naj preskrbijo dotičnemu učiteljstvu spričevala, da ni zmožno za delovanje.

Dopust zaradi bolezn je dobilo sledeče učiteljsko osebje iz goriškega političnega okraja: Slavica Vilhar v Mirnu, Edmund Čibej na Dolu, Vinko B a n d e l na Vrhu nad Kanalom, Josipina S r e b e r n i č v Črničah, Tomaž L u k a n č i č v Gabrijah pri Rubijah in Ljudmila M e d v e š č e k v Kronbergu.

Goriški politični okraj šteje okoli 200 učiteljskih moči.

Imenovanje. Akademski slikar g. Viktor Cotič iz Gorice je imenovan za suplenta na gimnaziji v Zadru.

Poroka. V sredo se je poročil g. Franjo Golja, nadučitelj v Zaloščah z g.čno Milko V o d o p i v e v o, hčerko pok. cesarskega svetnika g. Franca Vodopivca. Bilo srečno!

Boj za slovensko gimnazijo v Gorici. Pišejo nam: Boj za slovenski gimnazijo v Gorici je — kakor ste v zadnji številki sporočili — končan. Z veseljem smo čitali to vest.

S tem je goriškem Slovencem zagotovljena višja šolska izobrazba v materinem jeziku, po kateri smo hrepeli toliko časa. Izpolnjena je naša vroča želja, in prav je, da ravno mi goriški Slovenci smo prvi dosegli to čast, da bomo imeli čisto slovensko gimnazijo, kakoršne nimajo še nikjer na Slovenskem. To je važen dogodek za razvoj goriškega slovenstva, katerega ne smemo tako hitro pozabiti.

Še celo kranjska dežela, ki je skoro čisto slovenska dežela, nima enega zavoda. Čast možem, ki so nam to priborili, čast možem, ki so s tem preskrbeli slovenskemu ljudstvu na Goriškem priliko, da se višje izobrazi. Taka dejanja so vredna, da se jih z zlatimi črkami zapiše v zgodovino slovenskega naroda, in da se zapiše poleg tega važnega dogodka tudi imena onih oseb, ki so nam priborile slovensko gimnazijo v Gorici. Y.

Smrtna kosa. V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici je umrl nocoj ponoči avskultant pri goriškem okrožnem sodišču g. Karol Kavčič iz Trsta. V kratkem času bi bil imenovan za sodnika. N. p. v m.!

Nemci iz drugih dežel so nameravali prirediti v Gorici dne 7. in 8. septembra veliko nacionalno slavnost. Na-

meravali so prirediti obhod po mestu že na večer dne 6. septembra, potem dne 7. septembra spet. To bi bilo hudo izzivanje za goriške meščane, pa naj si bo slovenske ali pa laške narodnosti. Od slovenske strani so se začeli oglašati glasni protesti proti tej nemški nameri in reklo se je, da bi v nobenem nemškem mestu Nemci ne pustili, da bi se Slovenci tako postavljali, kakor se nameravajo postaviti tujci Nemci v dneh 7. in 8. septembra t. l. po goriških ulicah. Kolikor obzira bi imeli Nemci v takih slučajih do nas, toliko ga lahko imamo tudi mi Slovenci na svojih domačih tleh do njih. — Sedaj se sliši, da so Nemci iz veselilnega programa opustili vsako slavlje dne 6. septembra zvečer, enako tudi obhod po mestu z godbo dne 7. septembra. Omejijo se le na koncert na Telovadnem trgu dne 7. sept. in na razvitje nemške zastave. — To je sicer korak nazaj. Nemcem sicer toliko ne zmerimo, da se hočejo v našem mestu pokrepi; bolj pa zamerimo goriškim Lahom, ki gredo Nemcem pri tej slavnosti na roko. Kje so čuvaji goriškega italijanstva? Pred Nemci padajo na kolena in jih sprejemajo z odprtimi rokami! Slovence pa, ki Lahe vzdržujemo, preganjajo! Goriški Lah! so še vedno slepi!

S polentarjem po glavi je udarila Gizela Gorjan v Gorici nekega 12-letnega Antona Konjedica. Polentar so spravili na goriško policijo, od tam so — ga prenesli na sodnijo, kjer pride v sodno dvorano. Gazelo Gorjan pa bo polentar obtoževal in obteževal.

Nesreča. Alojzij Rustja, star 45 let, posestnik v Skriljah, je prišel s konjem in koleseljem minul četrtak na trg v Gorici. Domov grede pa je — ne ve se kako — padel iz kolesja tam blizu Šempasa in si pri padcu zlomil desno nogo. Konja, pa, ki je vožnjo nadaljeval so ustavili v Šempasu. Nesrečnega so prepeljali v goriško bolnišnico.

Kanonična vizitacija in delitev sv. birme se bo vršila v gradiščanskem in viškem dekanatu od 12. septembra do prve dni oktobra.

Iz poštne službe. Poštni oficijal v Gorici g. Kazimir Beltram je postal višji poštni oficijal.

Vojaki - planinci so prišli včeraj okoli 6. ure zvečer s poletnega bivanja v hribih spet v Gorico.

Velika Konstantinova slavnost se bo vršila dne 14. septembra v Ogleju.

Za Narodni muzej so darovali: 1.) gospica Gusta Podgornik, učiteljica v Opatjenselu, nabrala: 5 starih krožnikov, 7 knjig, 6 starih slik, 4 majolike, 1 modere, 2 okamenini iz Srbije, 12 okamenelih školjk, 8 bakrenih novcev, 1 staro tehtnico in 2 leseni posodici za sol in poper, 2.) g. Alojz Urbančič, nadučitelj na Vogrskem, Vrtovčevo Vinorejo in 2 italijanski knjigi, 3.) Učenci 5. razreda na Šolskem Domu, 7 novcev, 4.) Cvetko Faganelj, učitelj v Dolenji Trebuši, 1 staro pipo, 1 usekač in nekaj okraskov. — Odbor se vsem darovateljem, vzlasti pa neumorni gospici nabitateljici, srčno zahvaljuje, želeč, da bi imeli mnogo ponematelev. Odbor.

Na 10 dni zapora je bil obsojen Štefan Peric iz Vilanove, ker se je zoperstavljal redarjem.

4 tedne zapora je dobil 25-letni Mohor Štanta, ker je v podgorski papirnici vedoma in hote pokvaril neko sito, vredno nad 200 K.

Streljal je na plesalce. Dne 20. julija se je vršil javni ples v Štivanu. Na ta ples je prišlo tudi več čeških delavcev, ki so uslužbenci v tržiški ladjedelnici. Pri plesu je prišlo med prireditelji plesa in med temi češkimi delavci do prepira, ki je končal s tem, da je češki delavec Pih ustrelil dvakrat iz samokresa. Kroglice so zadele Josipa Pahorja in Jožefa Rojca, ki sta še sedaj bolna. Pih je bil obsojen na 5 mesecev ječe.

Na živinski trg v Gorici je bilo privedenih minuli četrtak 160 volov, 21 telet in 300 prešičev.

Hiša v nevarnosti. Stavbeni organi goriškega municipija so odredili, da morajo stanovalci hiše št. 1 v Stolni ulici hišo zapustiti, ker je v nevarnosti, da se zruši.

Krava je udarila v Temnici 11letnega Franca Spačal in mu zadala nevarno rano. Zdravi so v goriški bolnišnici.

Ovajeni izvoščeki. Izvošček Ernest Leščak, Kulot Peter in Franc Budal so bili ovajeni policiji, ker so, ko so vozili potnike, spali na kozlu oziroma smodko kadili.

Izvoščeka — kadilca. Izvoščeki ne smejo kaditi v času, ko vozijo kakega potnika. Te dni sta bila naznanjena policiji dva izvoščeka, ker sta bila zasačena s cigaro v ustih ko sta prevažala potnike.

Poskušen samomor. V torek popoldne je našel poljski čuvaj ob cesti, ki pelje iz Podgore v Ločnik, ležati na tleh mlado dekle, ki se je zvijalo od bolečin. Koj mu je padlo v glavo, da se je dekle poskušalo zastrupiti s korbolno kislino, da si tako konča življenje. — Poleganje je res ležala steklenica te kislino. Spravil jo je v bolnišnico v Gorico, kjer so doznali, da se imenuje Paška Prigot, doma iz videmske okolice iz Italije. Vzrok poskušnemu samomoru je ta, ker jo je zaročenec zapustil.

Central - Bio v Gorici nudi te dni obiskovalcem krasno delo ital. pisatelja A. Manzoniya »Zaročenca«, ki vzbuja povsod veliko pozornost. Slike so krasne in sestava lepa. Kdor le more, naj si ogleda te kinematografske predstave. Mu ne bo žal. Tretje in četrto dejanje tega lepega romana se bo predstavljalo danes in jutri. Predstavljala se bo tudi znana bitka med Bulgari in Srbi pri Bregalnici.

Zrakoplov ga je poškodoval. Kmetovalec 66-letni Jožef Nanut iz Peči se je nahajal na Vel. Rojah ravno v času, ko se je z visočine spuščal na tla zrakoplovec z vsojim zrakoplovom. Pri tem je zrakoplov zadel Nanuta in ga tako poškodoval, da so ga morali spraviti v bolnišnico.

Drobne vesti. Ciganka Ivana Hudorovic je bila obsojena na teden zapora zaradi raznih tatvin. — Delavec v podgorski papirnici Alojzij Černic je v preiskavi, ker je ponaredil delavsko knjžico. — Ker sta se v Podgori nespodobno obnašala sta bil jaretirana 30-letni Adolf Vasilič in 35-letna Srečka Rokko. — Cigan Anton Levakovič je bil aretiran v Logatcu zaradi raznih tatvin

in je bil te dni privedla v goriške zapore.

2 meseca zapora, ker je ukradel slikarski čopič je dobil slikar Mohor Konjedic iz Solkana.

Neseča. Pri popravi hiše g. Antona Mariniča v Višnjeviku je bil uslužben kot zidarski vajenec 16-letni Ciril Vuga iz Vedrijana. Nesreča je hotela, da se mu je na zidu, visokem okoli tri metre, nekaj izpodmaknilo in je tako revež telebnil na tla. Hotel se je oprijeti nekega debela kamna na zidu. S silo pa, s katero se ga je oprijel ga je izrul in debel kamen je padel nanj in ga smrtno poškodoval, tako, da je ubogi mladenič še isti dan popoldne izdihnil svojo mlado nedolžno dušo. Naj omenimo še, da je bil dobri mladenič prejšnji dan pri spovedi v Biljani. Svetila mu večna luč.

Gospodarska zadruga v Vrtoibi naznanja svojim članom, da je vsled zaključenja sezone s kromparjem preselila svoj urad iz Jerasove restavracije ob južnem kolodvoru v Gorici — v Vrtojbo.

Čudna zver v štajerskih planinah. Že okoli tri mesece straši neka čudna zver po štajerskih planinah in dela prav občutno škodo. Ne govedo ne drobnica ni varna pred njo, a dosedaj še nikdo ne ve, kaj je. Eni trdijo da je podivjan pes, drugi da je volk, tretji da je ris, četrtri so »videli« medveda in sedaj se trdi celo, da je — lev. Blizo se ne upa nikdo in »jagri« so vsi preplašeni, kaj bo, če se ta zverina ne vgane.

Elektriziranje državnih železnic še dokaj dobro napreduje. Tozadevno poročilo železniškega ministerstva kaže, da se vlada resno peča s temi projekti. V prvi vrsti pridejo v poštev alpske in dalmatinske železnice, a tudi drugod se bode skušalo nadomestiti paro z električno silo. Vlada je zato nakupila 10 koncesij za izkoriščanje vodnih moči in sklenila je 47 pogodb z že obstoječimi električnimi podjetji, da si tako zagotovi dovolj električne sile. Precej dosti v tem oziru se je storilo v alpskih krajih, kjer so razmere v tem oziru prav ugodne. Na Tirolskem je tudi že nekaj dela izvršenega, kar bo posebno za večja zdravilišča jako ugodno, ker ni na železnicah nobenega dima. V Dalmaciji se bodo izdelali nekateri važnejši načrti, za katere so že dognane pogodbe. Projekt glede proge Trst-Opčine pa se je opustil in ne bode prišel v delo. Poročilo pravi, da niso tehnični, ampak denarni vzroki krivi, da gre delo razmeroma počasi od rok.

Tople dneve smo imeli te dni v Gorici. Naši vinogradniki so jih bili veseli. Grozdje lepo zori. Koder je toča pobila so seveda vinogradi suhi, a kljub temu bo nekaj grozdja tudi tam.

Robič umrl. Štajerski slovenski deželni odbornik profesor Robič je umrl.

Zanimiva rzsodba najvišjega sodišča. Nekdo je bil dolžan 3162 K. Ker je bil jako slab plačnik se je upnik z njim pogodil, da mu pusti celo svoto za 2000 K, ki pa jih mora dolžnik plačati v re d n i h m e s e č n i h o b r o k i h p o 50 K. Do 10. vsakega meseca mora biti dotični obrok plačan v pisarni upnikovega advokata, drugače izgubi ta pogodba veljavo in dolžnik mora plačati celo prvotno svoto 3162 K. Dolžnik je

plačeval redno in skoro izplačal vseh 2000 K. Dne 9. aprila l. 1910 je odposlal po pošti na advokatovo ime 50 K za mesec april. Drugi dan t. j. 10. aprila je bila nedelja in advokata ni bilo v pisarni. Prišel je šele dne 11. aprila ter tožil takoj omenjeno stranko, ker ni vplačala denarja do 10. V prvi inštanci je stranka propadla, v drugi in tretji pa zmagała. Zadnja inštanca je izrekla, da dolžnik ni kriv, ako dne 10. apr. ni bilo advokata doma. Dolžnik je storil svojo dolžnost s tem, da je že dan poprej t. j. 9. odposlal denar po pošti. Tedaj ga ne zadene nikaka krivda in je bil tudi oproščen.

Pravde zaradi poti so požrle našim kmetom že mnogo časa in denarja. Neko tako kmetoško pravdo je te dni imelo v rokah najvišje sodišče, ker se niso prej poravnali. Stvar je ta-le: Neki kmet je vozil listje in drva iz svojega gozda čez senožet svojega sosedu, ki mu je zato dal dovoljenje. Sosed pa je senožet prodal in novi lastnik je kmetiču pot zaprl. Kmetič je šel tožit, češ, da on ima pravico tam voziti, ker mu je prejšnji lastnik dovolil. Toda prva inštanca je dala novemu gospodarju prav in kmetič ni smel več voziti čez senožet. V drugi inštanci je kmetič pravdo dobil, a tretji so potrdili rzsodbo prvega sodnika in kmetič je zavrtno izgubil svojo pravdo. S tem da je prvi posestnik prodal svojo senožet, je izgubil kmetič od njega mu dano dovoljenje za vožnjo.

Kolera. Kakor smo že poročali se je kolera zanesla tudi v našo monarhijo in zanesla svojo žetev v Bosni. Prav zadnje dni se je tam pojavilo 12 novih slučajev. Deželna vlada bosenska je sicer odredila vse najstrožje poti proti tej morilki, a vendar je ni mogoče še zatret. V Slavoniji je bilo vsega skupaj do sedaj čez 40 slučajev in bati se je, da se bolezen ne raznese še dalje, ker so se tam okoli vršile pred kratkim večje vojaške vaje. Bosenska meja proti Črnigori je strogo zaprta.

Začetek ljudskih šol v Galiciji. Ker imajo poljedelci vsled hudih letošnjih nalivov dosti dela več kot navadno, je odredil dež. šol. svet, da v dotičnih občinah šole začnejo šele 15. oktobra, da tako otroci lahko pomagajo na polju.

Drobfinice.

Drobne vesti. Grški kralj Konstantin odpotuje za delj časa v inozemstvo, da se odpočije od trudapolnega dela, katerega je imel z vojsko. — Zdravstveno stanje hrvaškega komisarja barona Skerlecu je dobro. — Poznanjski Poljaki, katere Nemci zatirajo so priredili povodom vojaških vaj, katerih se je udeležil tudi nemški cesar, velike demonstracije in so tudi odklonili povabilo nemškega cesarja, naj se udeleže bankeeta. — Na Kitajskem je nastala državljanska vojska, ki se močno širi po cesarstvu. V Sungčangu so uporniki umorili guvernerja. Upor je nastal zaradi postopanja višjih uradnikov. — Načelnik železniške postaje v Treviso je prišel pod vlak v hipu, ko je hotel rešiti neko damo, ki bi bila prišla pod vlak. — Iz Düsseldorfa poročajo, da so ujeli bančnega ravnatelja Steega, ki je osle-

POZOR!

Manufakturna trgovina **Hedžet & Koritnik** na Jos. Verdijevem tekališču in v Šolski ulici v GORICI naznanja, da je za časa preuredbe trgovine **uhod le iz Šolske ulice.** Zaradi preuredbe trgovine in pomanjkanja prostorov so cene blagu **znatno znižane in stalne.**

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORISO
edno pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist
obmejnim slovincem.

Zaročenca (I promessi sposi)

zanima celi svet. Oglejte si ga dne 28., 29., 30. in 31. t. m. in sicer prva dva dneva prvi in ostale dva dneva drugi del. Dne 30. in 31. zmagoslavna bitka Srbov pri Bregalnici. **CENTRAL BIO**

paril 235.000 mark. — Šest hazardnih igralnic so zaprli v Budimpešti. — V Ameriki bodo usmrtili 25-letnega milijonarja Franka, ker je onečastil mlado deklico in jo pote n umoril. — V balkanski vojski so izgubile države in sicer: Srbija 70.000 mož, Črnogora 12.000 mož, Bolgarija 150.000 mož, Grška 50.000 mož, Turčija 150.000 mož. — Odrin ostane turška last. — Srbija je razorožila svojo vojsko. — Nek Američan je izmislil puško, s katero odda v eni minuti 652 strelcov. — Tenorist Caruso dobi vsaki večer, ko bo pel v dvorni operi na Dunaju 16.000 K. Čedna plača. — 6000 učiteljev je brez službe na Češkem in na Moravskem. — Državni poslanec Lang je umrl na Dunaju. — Kronanje grške kraljeve dvojice se bo vršilo prih. leto jako slovesno. — Zveza državnih uradnikov je izročila vlogo na pristojno mesto, naj se državni zbor skliče čimprej, da se reši uradniško vprašanje. — Srbski kralj Peter obišče Rumunijo. — V samostanu Zlozovu blizu Lvova so našli prijorja samostana mrtvega. Morilec se je skrtil v njegovo sobo in ga umoril. Prijor je bil znan kot bogat mož. — Iz Lvova poročajo, da so našli med poštnimi pošiljatkami mrtvo žensko truplo razmesarjeno. — V Volkersdorfu je 19-letni Franc Ehal odprl očetovo grobnico in se na krsti stoječ ustrelil. — V združenih državah je kot priprost mornar uslužben 31-letni John King, ki je podedoval pred kratkim 10 milijonov dolarjev. Ko je dvignil dedščino je prišel spet služiti k mornarici.

Roparji napadli vlak. Blizu Lvova v Galiciji so v neki samoti napadli te dni poštni vlak, da bi ga oropali. Vlak je vozil namreč v poštnem vozu s seboj urednosti okoli 400.000 K. Ko se ni nikdo ničesar nadejal, je bilo dano naenkrat znamenje, da je nevarnost. Vlak je nato vstavil in to priliko so hoteli banditi porabiti, da bi odnesli denar. Toda ni se jim posređilo. Bili so pregnani. — Z vlakom se je peljalo namreč več vojaških oseb, ki so pomagale odbiti napad. Sluti se, da so roparji v zvezi z železniškim osebjem, zato so kurjača zaprli.

Stoletna služkinja služi v neki dunajski hiši. Ime ji je Ana Stiasny in je v sedanji službi že nad 50 let. K stoletnici ji je častital sam sv. oče Pij X. in ji poslal svoj blagoslov in sliko z lastnoročnim podpisom. Tudi kneginja Klementina Metternich je starki častitala.

Gospodarsko.

Nalezljive bolezni na Primorskem. Uradni list nizanja sledeče nalezljive bolezni za našo deželo. Kuga na parkljih in gobcu v Klancu in v Trstu. Smrkavost v Trziču in v Ronkih. Garje v Dekanih. Svinjska kuga v Čresu, Dinjanu in Kastvu. Roža pila v Klancu, v Pazinu in v Štanjelu v sežanskem okraju. Na Kranjskem se širi svinjska kuga in roža pila še vedno v postojnskem okraju, posebno okoli Šempetra na Krasu.

Češke stavbene zadrug so postale v zadnjem času Nemcem trn v peti. Bridko tožijo, da vspevajo te zidruge pri Čeških dosti boljše kot pri Nemcih in da so nemški denarni zavodi posvetili premalo skrbi tej važni točki. Nas le veseli, da se stavbeno združništvo pri Čeških tako dobro razvija, ker to pomeni trdnost in stalnost ljudskih mas. Kdor ima svojo lastno hišico je bolj navezan na dotični kraj kot oni, ki stanuje v tujem. Posebno je to važno za uradnike, obrtnike in delavce, ki se naselijo v okolici tega ali onega mesta in tako počasi tvorijo del onega meščanstva, ki ima svoj stalni dom, kar je v narodnem oziru jako važno. Na Češkem je bilo koncem leta 1912 188 čeških stavbenih zadrug, ki so imele 1378 hiš. Nemci so imeli 82 zadrug, a komaj 132 hiš. Na Moravskem je bilo čeških zadrug 76 s 520 hišami, nemških pa 29 s 120 hišami. Kakor razvidno, Čehi pridno prednjačijo v tem oziru svojim sosedom Nemcem.

Priporoča se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«.

Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo ugodnih cenah.

Najboljši češki dobavni vir!

Perje za blazine po zelo nizkih cenah.

1 kg razcepljenega sivoga perja 2 K; boljše vrste 2 K 40 v; polubelo najboljšo K 2 80 v; čisto belo 4 K; belo, puh 5 K 10 v; 1 kg najfinejše belo razcepljeno 6 K 40 v, 8 K; 1 kg puh-perja, sivo K 6, 7; belo fino 10 K; najfinejše prsno 12 K. Pošiljatev 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljena posteljna oprava

iz gostega, rdečega, plavega, belega ali rumenastega nankinga; 1 pernica dolga 180 cm, široka 120 cm ter 2 blazine vsaka po 80 cm dolga ter 60 cm široka s finim, trpežnim puhom K 16 s pol-puhom K 20, s finim puhom I. vrste K 24; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine za pod glavo K 3, K 350, K 4. Pernice 200 cm dolge in 140 cm široke K 13, K 1470, K 1780 in K 21. Pernati madraci iz močnega križastega Gradlna 189 cm dolgi in 116 cm široki K 1250 in 1480.

Razpošilja se proti povzetju, in sicer od K 12 poštnine prosto Neugajajoče se zamenja ali pa se vzame nazaj ter se vrne denar. Ceniki zastoj in poštnine prosto.

S. Benisch, Deschenitz št. 992, Češko.

NAJBOLJŠA STREHA / SEDANJOSTI

Firmit

= KRILJEVEC

Asbestni cementni
skriljevec firmit
je umeten kamen
najboljše vrste

FIRMITOVE TOVARNE ZADR. ZDZ
WEISSENBACH OB TRIESTINGI
PODNE AV / TRIJKO
ZA STROP / TVO IN ZALOGA
G. GREGORIČ · GORICA OZKA ULICA 111

Zdravnik
dr. J. Bačer
ordinira
v ulici Tre Rê št. 9
v GORICI.

Vsled popravila hiše
je krčma
Logar-Ajdovščina
začasno

ZAPRTA.

Odvetnik
dr. Ivan Kimovec
ima sedaj svojo lastno
pisarno
Trst, Piazza Caserma št. 5,
prvo nadstropje.
v hiši turškega konzulata
— napran vojašnici. —

ODVETNIK

D. R. JANKO ŠAVNIK

JE OTVORIL SVOJO PISARNO
V TRSTU NOVA ULICA 111.

ORIGINAL VICTORIA

Kupujte samo dvokolesa „ALBENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in na boljši bodisi za navadno rabo ali za dirke

Šivalni stroji Original „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznic e in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdkih

Kerševani & Cuk,
GORICA — Stolni trg št. 9.

„Ljubljanska kreditna banka“ podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Dolžniška glavnica K 8.000.000.
Rezervni zaklad K 1.000.000.

Vloge na knjižice po 4³/₄%, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz - valut.
Borzna naročila.
Promese za vsa zrebanja.
Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic
— Stavbeni krediti. —
Predujmi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.
Safes.
Nakazila v inozemstvo.
Kreditna pisma.